

Stræderne

i København

Livgardens
nye dirigent

Hvidtjørnen på
Christianshavns Vold

Københavns første
biografer

Årgang 13 -JUNI/JULI - 2010

**I FOTO-C ER VI ALTID KLAR
MED PROFESSIONEL VEJLEDNING
OG GUIDER DIG SIKKERT GENNEM
DEN MODERNE TEKNISKE JUNGLE**

**VI KAN ANVISE DET BEDSTE KAMERA TIL DIT BRUG
OG HAR ALLE DE KENDTE MÆRKER PÅ LAGER**

FOTO/C

HOLBERGSGADE 5 1057 KØBENHAVN K 33142414 www.fotoc.dk

**Chit
Brasserie
Chat**

2 retter kr. 260,-
3 retter kr. 295,-
vi glæder os til at byde
jer velkommen på
Brasserie Chit Chat

www.chitchat.dk
Bordbestilling 3333 9339
Skt. Peders Stræde 24 A
1453 København K

RØMERDAL - VÆRKTØJ

**VÆRKTØJ EN GROS
- OGSÅ TIL PRIVATE**

**KVALITETSVÆRKTØJ
SPECIALVÆRKTØJ
TEKNISKE ARTIKLER
FORBRUGSVARER
- alt til "sort arbejde"**

Vester Voldgade 110, 1552 København V
Tlf.: 70 20 80 45 • Fax: 70 20 80 46
www.romerdal.dk • E-mail: mail@romerdal.dk
Dagvag: 40 30 49 25

HENRIETTE HORNSLETH
DIAMANT- OG ÆDELSTENSLIBER

DIAMOND AND GEMCUTTER
By appointment

- *Vurdering*
- *Salg af sten*
- *Reparation
&
forarbejdning*
- *Kurser*
- *Foredrag*
- *Ekskursioner*

www.hhornsleth.dk
henriette@hhornsleth.dk
Telefon 21 28 87 56

**ALIDA
Marstrand**

Håndlavede chokolader

Bredgade 14 - 1260 København K.
Tlf. 33 15 13 63
www.alida-marstrand.dk

Aut. VVS-Installatør
Blikkenslager & Kloakmester
Sonberg VVS

Guldborgsgade 9 - 2200 N
Telefon: 35 39 29 93
www.3blaa.dk

Stræderne i KØBENHAVN

Udgivet af:

VK-Gruppen-Stræderne

Badstuestræde 15

1209 Kbh. K.

Tlf. 33 15 56 66

SE: 18197332

www.straederne.dk

kbh@straederne.dk

Ansvarshavende redaktør:

Henrik Ploug (FAF og DBA)

Redaktionelle medarbejdere:

Connie P. Christensen (Kommunikation og Sprog)

Per Stisen

Research: Lone Luna Kelstrup

Annoncer:

Per Stisen

Lay-out og opsætning:

Kirstine Ploug (DJ)

Fotografer:

Thomas Trane (DJ)

Kirstine Ploug (DJ)

Forside foto:

Kirstine Ploug (DJ)- Chr. d.4. statuen ved Nyboder

Trykkeri: Sangill Bogtrykkeri

Oplag: 6000

Indhold:

Side : 3-6 : Martin Åkerwall, Livgardens nye dirigent

Side 7 - 8: Hvidtjørnene på Christianshavns Vold

Side 9 : Krydstogtskibene til byen

Side 10 : Nyt i Davids Samling

Side 11 : Sven Okkels tegner vores by

Side 12-13 : Amager Naturcenter

Side 14-17: Maleren Bjarne Tuxen

Side 18-21 : Københavns første biografer

Side 22 : Spændende galleri og vin i Dr. Tværgade

Side 23 : Bål i Nyhavn

Side 24-25 : København sidste gasbeholder

Side 26 : En ny bog om København

Side 27 : Madsiden

Abonner på STRÆDERNE og få bladet til døren.

Pris 360,- kr. for et år, 11 numre (uden for centrum + porto).

Interviewer: Connie Christensen
Foto: Henrik Ploug (FAF og DBA)
og Olav Vibild

NY DIRIGENT FOR DEN KGL. LIVGARDES MUSIKKORPS

Den Kongelige Livgardes Musikkorps er et enestående orkester i Danmark. Dels på grund af sin alder – det blev oprettet af Frederik 3. i 1658 i forbindelse med grundlæggelsen af Den Kongelige Livgarde – dels fordi det i dag er Danmarks eneste professionelle harmoniorkester.

Musikkorpsen består af 36 professionelle musikere fordelt på træblæsere, messingblæsere og slagtøj. Korpsen indgår sammen med Livgardens Tambourkorps i vagtparaderne, der går fra kasernen ved Rosenborg til Amalienborg, når Majestæten eller rigsforstanderen residerer. Desuden spiller Musikkorpsen ved festlige begivenheder i Kongehuset og medvirker ved militære parader. Endelig optræder Musikkorpsen med egne koncerter med et bredt funderet repertoire.

Orkestret har netop fået ny chefdirigent til at varetage den kunstneriske ledelse. 44-årige dirigent, komponist og arrangør Martin Åkerwall tiltrådte 1. marts i år efter en konkurrence, som man sædvanligvis har det i de store orkestre. Blandt konkurrencens 6 udvalgte ansøgere blev det Martin Åkerwall, som fik posten som leder af det traditionsrige orkester. Vi har været på kasernen og talt med Martin:

Livgarden hører jo under Forsvarsministeriet. Har du selv en militær baggrund?

"Ikke andet end min tid som tivoligardist. Det skal man ikke sige så meget om herinde! Dog må jeg sige, at jeg synes, det giver mig en vis forståelse, en vis reference til det miljø, der er her. Også en veneration, så på den

måde var det ikke svært for mig at træde ind i rollen."

Hvornår starter din baggrund i musikken?

"Jeg kom i Tivoligardens tambourkorps som 8- eller 9-årig, hvor jeg spillede tromme. Lidt senere, i orkestret, spillede jeg også tromme. Ved siden af spillede jeg

flittigt klaver og komponerede. Det var vældigt hyggeligt – mig ved klaveret, min far på tuba (Erik Åkerwall, solotubaist i Radiosymfoniorkestret gennem en menneskealder, red.) og min bror, der spillede Suzi Quatro på stereoanlægget. Måske syntes naboerne ikke, det var så hyggeligt!

Jeg fortsatte på den måde, indtil jeg blev 15, så gik jeg i gang med at forbedre mig til at komme på

Konservatoriet, hvor jeg kom ind som 16-årig, på slagtøj. Jeg tog grunduddannelsen på slagtøj – et par år – og så besluttede jeg at gå videre med komposition som speciale. Jeg vidste allerede dengang, at jeg ville være dirigent, men man mente, at jeg var for ung til at tage en dirigentuddannelse.

Jeg fik en komponistuddannelse og havde de teoretiske grundfærdigheder i orden. Derefter tog jeg til Finland, til Sibelius Akademiet, og var elev på dirigentklassen der i 3 år, hvor jeg afsluttede diplomuddannelsen i 1991.

Jeg tog hjem til Danmark, men inden min debutkoncert var jeg i Tyskland og fordiregere Cavalleria Rusticana på et teater. Det indbragte mig en stilling som førstekapelmester ved et tysk teater, og med den i hånden havde jeg min debutkoncert. Det var med Tivolis Symfoniorkester, og koncerten blev en stor succes.

Derefter tog jeg til Halberstadt i det tidligere Østtyskland, hvor jeg havde min førstekapelmesterstilling i 2-3 år. Det var både kunstnerisk og kulturmæssigt en stor oplevelse, for det er noget helt specielt at dirigere et operaorkester. Jeg fik for alvor lært dirigentteknik; der er nogle ting, man bliver nødt til at gøre på en bestemt måde, for ellers kan man ikke få en opera til at fungere. Det er noget enklere med et symfoniorkester, fordi der er den tid, der skal være, du kan næsten slå, som det passer dig, og orkestret spiller videre, når du har lyst til det. Men under en operaforestilling er der så mange instanser, der kører på samme tid, at man skal

MARTIN ÅKERWALL LIVGARDENS NYE DIRIGENT

være meget grundigt forberedt. Man skal på minimal tid kunne få orkestret til at spille videre, og der er meget større tempoudsving i en opera end i en koncert. Ikke sådan, at der ikke er tempoudsving i en koncert, men dér er de underlagt mig, det er de ikke i en opera eller en teaterforestilling, der er de underlagt, hvad der sker under forestillingen. Det er en anden dirigentteknik, som man skal kunne beherske. Jeg fik meget ud af at være der i 3 år.

Inden jeg vendte tilbage til Danmark, havde jeg et længere ophold i Schweiz. Det kom

sig af, at dirigenten Dimitri Kitajenko havde set mig til en Malko-konkurrence og tilbød mig at være hans assistent på nogle forestillinger på Bern Stadt Theater.

Hjemme i Danmark igen havde jeg nogle freelance-opgaver som dirigent og kom i 2000 til Det Kgl. Teater

som gæstedirigent. Det blev til en lang række forestillinger på Det Kongelige, indtil 2006, hvor jeg indledte et "eventyr" med mig selv med noget eksperimenterende musik (beskrevet i Stræderne i oktober 2007, red.). Det var ligesom en rejse ind i mig selv, en slags pause, hvor jeg udviklede mig på andre planer, end jeg havde været vant til i musikken. Jeg dirigerede også, senest i Singapore, hvor jeg var med den finske nationalballet. Så blev stillingen her opslået, og jeg tænkte: den stilling er lige mig! Fordi ved siden af den symfoniske livsbane, som min far havde, har han præget mig med sin drøm, som netop var at blive dirigent for Livgarden. Han havde sit orkester i Idrætsparken, og han elskede marchmusik og fortalte altid om Livgarden. På den måde er hele min barndom, ud over at jeg var i Tivoligarden, præget meget af marchmusik.

Musikkorpset kan godt træde ud af sin rolle af og til

Jeg har faktisk også dirigeret harmoniorkestre. Herhjemme har vi kun et professionelt harmoniorkester, det er Livgardens Musikkorps, men der findes en masse gode amatørharmoniorkestre rundt omkring, som jeg af og til har dirigeret som gæstedirigent og også komponeret til. Ved de lejligheder har jeg opdaget, hvilke klangmuligheder, der er i et sådant ensemble.

Vi har sinfoniettaer herhjemme, små kammerensembler, symfoniorkestre, trioer og alt muligt, og så altså også harmoniorkester som ensembleform. Det er min hensigt at arbejde på, at dansk musikliv kommer til at se mere af den ensembleform, ikke kun i forbindelse med marchen, men også i andre sammenhænge. Det er kun herhjemme, at der er så ringe bevågenhed omkring den ensembleform, i lande som f.eks. Tyskland og England er der en helt anderledes status omkring den.

Der er i Livgardens Musikkorps en meget stor åbenhed over for at ville mere end Musikkorpsets normale aktiviteter. Der er ingen tvivl om, at den ceremonielle del for Kongehuset og de øvrige forpligtelser, som Musikkorpset nu en gang har, står over alt, og vi skal ikke

glemme, hvad Livgarden er og hvilket publikum, vi har. Men vi har at gøre med et musikkorps, der er befolket af nogle af Danmarks højest uddannede og mest professionelle musikere, og det betyder, at de skal stimuleres."

Og det er dér, du vil komme ind med nye idéer?

"Jeg mener, at orkestret godt i visse tilfælde kan træde ud af sin rolle og spille helt anderledes musik. Jeg så gerne Musikkorpsets medvirken til en større, ny musikfestival eller i andre sammenhænge profilere sig i dansk musikliv på lige linje med de andre ensembler. At Musikkorpset kommer ind på landkortet i den sammenhæng."

Kommer der ny musik på gaden?

"Givetvis. Det kan godt være, at jeg skriver marcher! Der er faktisk tradition for, at Livgardens dirigenter skriver marcher, og nogle af dem er de bedste marcher, vi overhovedet har, f.eks. har Kaj Nielsen skrevet nogle af de flotteste, danske marcher overhovedet med Frederik d. 9's Honnørmarch som det absolutte flagskib, men også Dronning Ingrid's Honnørmarch er hans march.

Dét at skrive en march er ikke så enkelt, som man måske tror.

Chefdirigent for Den Kongelige Livgarde Martin Åkerwall

Der er gjort mange forsøg i nyere tid, og det har vist sig vanskeligt. Hvis man ser på Kaj Nielsen eller en af de mere navnkundige som Sousa, kunne de skrive marcher og bygge dem op med kontramelodier osv. på en måde, så det virkede rigtigt. Jeg ved ikke, hvad der lå i tiden dengang, men i dag er

det sværere for komponister at indskrænke sig til det, det skal være. Det er i virkeligheden en begrænsningens kunst at gøre det enkelt og samtidig virkningsfuldt. Det er en udfordring at skrive en rigtig march, man skal i hvert fald gøre det med den fornødne respekt. Man kan ikke bare sige: "nå, vi tænker lidt nyt, laver lidt skæve takter

og lidt sjov" – det går ikke, for marchen har en stadig levende tradition i noget praktisk. Det er derfor, at der er visse marcher, som kan anvendes, og andre, som simpelthen ikke kan bruges, fordi garderne ikke kan marchere til dem. Én ting er, at Musikkorpset, som kan noder, måske kan gå til noget, der er

synkoperet eller skævt på anden måde, men unge gardere, som ikke har noget som helst forhold til musik, skal kunne gå med værdighed. Det ser altså ikke pænt ud, når 80 mand fumler i gang, fordi musikken ikke har en fuldstændigt klar puls. Der kan man på nogle af de gamle marcher se, at det var formålet med det. Det er lidt

Marchen er et stykke levende historie

NY DANSK DOKUMENTARFILM

ET RAADHUS
TIL ALVOR OG FEST

PREMIERE I GRAND 17. JUNI
Følg den spændende historie om hvordan arkitekten – trods modstand og forhindringer – lykkedes at realisere sit enestående projekt.

En film af NILS VEST

www.raadhusfilmen.dk

MUSIKKORPSET ER ET ORKESTER PÅ ET HØJT PLAN

Martin synes det er en fantastisk udfordring han har fået.

ligesom i dag, når nogle siger, at en menuet af Mozart kan spilles i et hvilket som helst tempo. Mozart ville nok have sagt: "næ-næ, den går ikke", for man udfører bestemte bevægelser, når man danser menuet, og det skal musikken give tiden til. Men den tradition er væk i dag, ingen ved, hvordan man danser en menuet, medmindre man har en historisk interesse i det. Marchen er derimod et stykke levende historie, forstået på den måde, at den ikke er trådt ud af sin primære funktion."

Har der været en udvikling i dirigentens rolle?

"Ja, det har der. Hvis man går tilbage i historien – f.eks. til tiden før 2. verdenskrig – og ser dirigentens rolle, var hans rolle

primært at dirigere marcher og små koncerter. Han blev kaldt musikdirigent. Lidt senere, op i 1970'erne, får orkestret mulighed for for første gang at lave en rigtig koncert med en dirigent udefra, og det blev meget populært i orkestret, fordi de opdagede, at de pludselig fik en opgave, som var mere af musisk karakter og mere udfordrende for dem. Så havde man en lang årrække en musikdirigent til at varetage de mere daglige forpligtelser og den administrative del af det, samtidig med at der kom gæstedirigenter. Dertil havde man en musikalsk konsulent, som man kaldte det, som ikke havde del i det administrative, men havde den kunstneriske ledelsesprofil. De to funktioner er nu slået sammen, så jeg nu varetager både de daglige forete-

elser og den kunstneriske ledelse. Jeg har en orkesterchef som min samarbejdspartner og foresatte, Eric Enstrøm, som tager sig af det administrative. Det er

den jobfordeling, som man normalt har i et hvilket som helst symfoniorkester: en chefdirigent og en administrativ chef, og det er en god fordeling."

Arnes Vin & Tobak

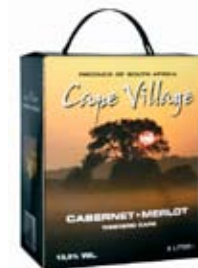

Santa Conchita, Cabernet Sauvignon
Central Valley, Chile

Vinen er produceret på den ædle røde Cabernet Sauvignon-drue, der modnes under indflydelse af det varme, tørre klima og de friske kølige vinde fra Stillehavet.

Føres også i Merlot og Sauvignon Blanc

Arnes sommerpris - kr. 69,95

Cape Village, Cabernet-Merlot
Western Cape, Sydafrika

Sydafrikansk rødvin på Cabernet og Merlot. Flot farve og frisk duft af røde bær. Medium fyldig med god balance i eftersmagen.

Arnes sommerpris - kr. 79,95

Diamond Hill, Chardonnay
Australien

Super lækker vin fremstillet 100 % på Chardonnay, fremstår med en flot dyb gul farve. Duften er præget af sødmefulde modne blomster og grøn frugt.

Føres også i Shiraz/Merlot.

Arnes sommerpris - kr. 89,95

Dronningens Tværgade 22 | 1302 K. | Tlf. 33 12 39 85

TOLDBOD BODEGA

WWW.TOLDBOD-BODEGA.DK
Esplanaden 4 - 1263 København K
Tlf. 33 12 93 31

Hvidtjørnene på Christianshavn

Hvidtjørnene på Christianshavns Vold.
I første halvdel af juni blomstrer hvidtjørnen. På Christianshavns Vold har de blomstrende hvidtjørne i år været utroligt smukke. Måske skyldes det, at vi for en gangs skyld har haft en lang og streng vinter. Få, som har gået tur på Volden eller bare passeret ad Boulevarden på morgenturen til arbejde, har kunnet undgå at blive betaget af det smukke syn. Nu er tjørnene ved at afblomstre, og kronbladene ligger på stierne som et hvidt tæppe.

Hvorfor er der så mange hvidtjørne på Volden; det er vel ikke bare for vores blå øjnes skyld? Og ganske rigtigt, der er en forklaring.

Christianshavns Vold er en del af det forsvarsanlæg, der skulle beskytte København, dels fordi den var en fæstningsby, og dels fordi den var Det dansk-norske Dobbeltmonarki og dermed Rigets hovedstad. Christian IV var den, der i 1606 begyndte anlæggelsen af de bastionære fæstningsanlæg, som erstattede den gamle befæstning, der blev påbegyndt af Absalon. Siden blev Voldanlægget udvidet af de efterfølgende konger. Som det ses den dag i dag, var anlægget stort tænkt med brede voldgrave og høje volde, der var indrettet til kanonstillinger og hvad ellers hører til. Skulle fæstningen blive forsøgt erobret af fjenden, hvad sven-

Hvidtjørnen ser fantastisk ud på Christianshavns Vold, men har tidligere fungeret som pigetrådshegn.

skerne som bekendt prøvede i 1659, nyttede det ikke noget, at fjenden kunne sende sine styrker frem til voldgraven, sejle over den og kravle op ad voldskråningerne. Ja svenskerne behøvede ikke engang at sejle, de gik over isen på den tilfrosne Kalvebod Strand frem til der, hvor Stormbroen nu ligger. For

Kenneth's Cykler

- Værksted
- Nye cykler
- Alt inden for tilbehør
- Udlejning af cykler

Gothersgade 157 • Tlf. 3333 8458
Åbent: Man-fre. 8.00-17.30 • Lørdag 10.00-13.00

Hvidtjørnene på Christianshavn

at forhindre fjenden i sit forehavende, tilplantedes skråningen fra voldens berme (det er der, stien ligger) ned til vandet med to rækker hvidtjørn, holdt som 1 m høje hække, der blev vedligeholdt af fæstningens "tørnemester". Enhver, der har prøvet, ved, hvor svært det er at forcere en tornet tjørnehæk, så tjørnene var ikke plantet for deres kønne udseendes skyld, men fungerede som datidens pigtrådshegn. Op ad voldskråningen bag bermene var der plantet roser og brombær, som heller ikke er så ligetil at forcere.

Når vi i dag har glæde af de smukke blomstrende hvid-

tjørne, så tænk på, at tjørnene har været der, fra voldene blev anlagt, og siden har fået lov til at passe sig selv. Af de oprin-

delige er der nok ikke nogen tilbage, men tjørn har det med at forny sig, for når fuglene har spist bærrerne og ladet frøene

falde til jorden, skyder nye planter op, så derfor er der stadig en rig bestand af hvidtjørn på Christianshavns Vold.

En gigantisk Oddset-fest

- Vi gør VM sjovere
- Vi viser kampene live
- Du Oddser; Singlespil, Livespil og Matchen på alle 64 VM-kampene

KNABROSTRÆDES VINHANDEL

Knabrostræde 6 · 1210 København K · Tlf. 33 12 36 35

Det er her man hygger sig!

Åbningstider
Man - Ons: 10 - 00
Tors - Lør: 10 - 02
Søndag: 12 - 20

Irish coffee
34,-

Stor fadøl
34,-

Rosengården 11
1174 København K
Telefon: 3312 4625

GÆSTER KOMMER TIL BYEN

Medvind til Københavns krydstogtturisme

Efter rekordåret 2009 tegner 2010 til at blive et år med flere passagerer. Udsigten til en endnu stærkere fremtid for krydstogtbranchen i København glæder Cruise Copenhagen Network.

Da AIDAblu, årets første krydstogtskib, lagde til kaj i Københavns Havn 4. maj, indledte det en sæson, hvor Danmarks hovedstad kan byde endnu flere passagerer velkommen end i 2009. 530.000 krydstogtturister har allerede annonceret deres ankomst til Europas førende krydstogtdestination. Og 305 anløb er en realitet.

2010 bliver det hidtil største år - målt på passagerer - for krydstogtturismen i København, og tendensen, der allerede gjorde sig gældende sidste år er klar: Større skibe og flere passagerer.

2009 var et rekordår for København, men vi forventer os endnu mere af 2010, hvor vi med glæde kan byde velkommen til 12 nye krydstogtskibe og ét selskab, der aldrig har sejlet fra København før.

Vi har aldrig haft så mange passagerer, som vi får i år, og vi gør alt for at bevare vores høje passagertilfredshed. Derfor er

vi glade for beslutningen om havnens udvidelse i 2013, siger Ole Andersen, formand for Cruise Copenhagen Network og salgs- og marketingdirektør i Wonderful Copenhagen.

Disney indtager København

- Det er første gang Disney Cruise Line kommer til København, og vi er stolte af at kunne byde velkommen til et så stærkt brand, der i den grad henvender sig til et overset krydstogtsegment: Familien, siger Ole Andersen.

Som noget nyt i år glæder vi os til at kunne tage vores gæster med til København, siger Tom Wolber, Chief Operating Officer for Disney Cruise Line. Nordeuropas historie og den unikke kultur kombineret med underholdningen ombord på et

Tekst: Connie Christensen
Foto: henrik Ploug C.

Disney Cruise tilbyder vores gæster deres livs oplevelse.

- Det er dejligt, når det lykkes at få skibe hertil, der tilbyder passagerne nye muligheder. København har en god infrastruktur, logistikken fungerer, og derudover er vi med til at give passagererne nogle helt unikke oplevelser. Med vores erfaring og opbakning fra Cruise Copenhagen Networks 41 partnere er vi godt rustet til sæson 2010 og ser allerede nu frem til et 2011, der tegner endnu bedre end året i år, siger Ole Andersen.

Hele sommeren kommer der utrolig mange krydstogtskibe til København, her er det ved Langelinie. De største af skibene kan dog ikke komme ind til denne kaj, men må ligge i den gl. frihavn.

1888

Frøkestrestaurant Husmann's Vinstue, der blev grundlagt i 1888, er en af de få kælderrestauranter, der er tilbage i København. Indretningen er stort set uændret i de 120 år, der er gået. Kvinder blev forbudt adgang fra 1912 til 1981. Frøkestrestaurant Husmann's Vinstue er i dag en traditionel dansk frøkestrestaurant af højeste kvalitet med hjemmelavet specialiteter af friske råvarer efter typiske gamle opskrifter.

Husmann's Vinstue
Larsbjørnsstræde 2, 1454 København K
Telefon 3311 5886
www.husmansvinstue.dk

København Caféen er en hyggelig, ægte dansk restaurant beliggende i en af Københavns små charmerende stræder. Det gode traditionelle danske smørrebrød dominerer menukortet til frokost, og om aftenen serveres dejligt dansk middags- af specialiteterne hver mandag og tirsdag er bl.a. stegt flæsk med persillesovs. For øvrigt kan man være heldig at opleve julemanden »live« i løbet af året.

København Caféen
Badstuestræde 10, 1209 København K
Telefon 3332 8081
www.kobenhavnercafeen.dk

Nyt i Davids Samling

Davids Samling maj 2010 – et år efter genåbningen

Sidste år var vi på besøg hos Davids Samling i Kronprinsesse-gade, lige inden museet skulle åbne efter flere års ombygning. Nu er der nyt fra samlingen:

Da Davids Samling på ny åbnede sine døre den 15. maj 2009, var museets bestyrelse, direktion og øvrige medarbejdere meget spændte på, hvordan pressen og de besøgende gæster ville reagere på det ombyggede, udvidede museum og de nyopstillede samlinger.

Modtagelsen har været overvældende, og museet er blevet omtalt og anmeldt meget positivt i både den nationale og internationale presse og i medierne. Publikum har givet udtryk for deres nysgerrighed og interesse, og der har på et år været 56.834 besøgende – en femdobling af museets besøgstal i forhold til årene før lukningen i 2006!

Nyerhvervelser Davids Samling samler aktivt ind til den islamiske afdeling. I det forgangne år har museet erhvervet en lang række kunstgenstande af høj kvalitet, og de vil løbende finde deres plads i museets udstillingssale. F.eks. ophænges et meget elegant og farveintens indisk mogul-tæppe fra slutningen af det 17. århundrede. Der findes kun få tidlige indiske silketæpper – fragmenter såvel som dette meget velbevarede stykke. Tæppet er formodentlig fremstillet under stormogulen Aurangzeb (1658-1707) og viser tidstypiske blomsterbuske anbragt i et svejft gitterværk.

Museet har også erhvervet og udstillet en kopi af et hidtil ukendt manuskript, skrevet af den berømte osmanniske historiker Seyyid Lokman (død 1601). Manuskriptet omhandler primært sultan Mehmed 3.s felttog i Ungarn i 1596, hvor

Miniature fra et hidtil ukendt manuskript af Seyyid Lokman

han indtog Eger og sejrede over habsburgerne i slaget ved Keresztes (Hacova). Det er sandsynligvis skrevet i Istanbul omkring år 1600 og er illustreret med i alt 10 miniaturer.

Skoletjenesten:

Et af museets nye tiltag har været oprettelsen af en skoletjeneste ud fra ønsket om at formidle den islamiske samling

til unge under uddannelse. Skoletjenestens undervisning har vist sig at være en succes med mange spændende tilbud, som i stigende grad bliver brugt af skoler og andre undervisningsinstitutioner i forskellige fag som f.eks. dansk og religion. Der har været 66 skoleklasser i det forløbne år.

Der er fortsat gratis adgang til Davids Samling.

Dansk frokost når det er bedst

Nyd vores fortovscafé ved kanalen med udsigt til Christiansborg

Mødelokaler med plads til 10-20 personer.
Selskaber modtages op til 90 kuverter

Åbningstider:
Hverdage 11:30 - 19:00 Lørdag 11:30 - 16:00

Frederiksholms Kanal 18 - København K.
Telefon: 33 11 57 70 - www.kanalcafen.dk

Sankt Hans fejrer vi naturligvis i NYHAVN -med bål -og musik hele aftenen fra kl. 16

Carlsberg

program: www.nyhavn.eu

Sven Okkels fotograferet af Karsten Bundgaard

To Løver holder øje
med Gammeltorv.

Kunstmaleren Sven Okkels tegner stemninger fra vores by med en lille kommentar.

Tegningerne er blevet til på byvandring, hvor Sven har tegnet on location.

H. DANIELSENS EFTF. APS
KRONQUIST
LÆDERSTRÆDE 11
1201 København K
Tel. + Fax 33 13 02 74
Mail: jd@danielsenilver.dk

AMAGERTORV ØSTERGADE
LÆDERSTRÆDE
OLD FISH MARKET

ANTIQUES
GOLD
SILVER
SILVER PLATE
PORCELAIN
CHRISTMAS-PLATES
CHRISTMAS-SPOONS
SECOND-HAND GOODS

EVERYTHING
PRICE-MARKED

Hos Dorte
Knabrostræde 6 · 1210 København K
Tlf. 3315 9777 · www.hosdorte.dk

Fantastisk natur lige uden for københavnernes dør

Højt til loftet og vind i håret

Sådan er der, med naturvejleder Jes Aagaards ord, ude på Vestamager, hvor naturen åbner sig for storbyen og tilbyder et åndehul for byens borgere. Det store område på 2000 hektar, som blev inddæmmet af Køge Bugt i 1940'erne og siden var militært område, udgør nu en oase, hvor man kan slippe storbyræset for en tid og lade de åbne vidder og fuglenes sang give ro i sjælen.

Det er nemt at komme derud med metroen, og i friluftshuset kan man gratis leje en cykel (en 20'er betales i depositum) for en hel dag, man kan låne fiskenet, bålgrej og flere andre ting, så selvom man er kommet hjemmefra uden udstyr, kan man sagtens få en rigtig god oplevelse

derude, uden det koster noget særligt. Der er også en café, der har åbent hele sommeren, hvor man kan få sig en god sandwich og en kop kaffe, enkelt og rustikt.

Naturvejleder Jes Aagaard fortæller lidt om sommeren på

Birkeskoven har plantet sig selv og er en fornøjelse at drive rundt i. Hvis nogen skulle spørge, hvorfor man skal have sådant et åbent område herude, er det, fordi man har besluttet, at man gerne vil have nogle specielle fugle og planter, som trives i den form for landskab. Så området er fredet som det, man

Vestamager: "Det syn, der møder folk ved Naturcentret, er det karakteristiske landskab næsten uden træer, der åbner sig langt ud i horisonten.

Medvirkende til at holde landskabet åbent er de "ansatte" på 4 ben: ca. 1000 køer og 3-400 får går og græsser, så det kan holdes som en eng. Dyrene lejes hos en landmand, som bliver betalt for at lade sine dyr gå her og yde den naturpleje, der skal

Dåhjorten ses mange steder derude kalder en strandeng, og derfor bliver man nødt til at have dyr til at holde vegetationen nede. Det koster ca. 600 kr. pr. hektar at få græsset af en hel sommer, og når man har 2000 hektar, bliver det til en slags penge. De fleste af dyrene kommer fra Jylland, så de er på feriekoloni i København.

Karakteristisk for området er, at næsten alt, hvad der groer her, er kommet af sig selv, der

er ikke lagt nogen plan. Det kaldes med et biologisk udtryk for naturlig succession, altså en naturlig udvikling over de 60 år, der er gået, siden man byggede diget og pumpede vandet væk fra området, så det var den bare havbund, der kom frem.

Der er åbent for publikum hele døgnet. Portene lukkes dels af hensyn til køer og får, dels af hensyn til de ca. 600 stk. dåvildt, som også hjælper med til at grasse området af; vi bryder os ikke om, at dyrene løber rundt ude på motorvejen."

Har I nogle særlige sommerarrangementer?

"Vi har for 2 år siden startet en Skt. Hans-tradition herude, og det er en stor succes. Sidste år kom der mere end 1000 mennesker og hjalp os med at brænde heksten af. Vi har bål ved

Jes Aagaard, der er naturvejleder, viser rundt og fortæller fantastisk om dyrelivet og naturen, som ligger kun 10 min. fra Kgs. Nytorv

Naturcentret, som i øvrigt er åbent for publikum hele sommeren, man kan komme og gå, som man vil.

Den 27. juni har vi et andet, stort arrangement, en naturkanondag. Som et led i det evige forsøg på at engagere danskerne i den danske natur startede den tidligere miljøminister noget, han kaldte for naturkanonen, hvor danskere var med til at udpege, hvad de syntes var vigtigt at fokusere på af danske dyr, planter, insekter og natursteder. Et af de steder, der blev udpeget, var Vestamager, og i den anledning holder vi et arrangement, hvor vi inviterer folk herud mellem 11 og 15. Der er forskellige konkurrencer om, hvem der f.eks. kan finde flest vandleddyr eller flest insekter, det er vældigt sjovt.

Et af områdets shelters som publikum kan overnatte i, der er bålplads i midten, hvor de medbragte råvarer kan tilberedes i.

En anden aktivitet, som benyttes af mange, er lejr- og bålpladserne rundt omkring. Man kan tage sin grillmad med og tilberede her, og man kan overnatte i et shelter. Man skal have lidt grej med, ligesom på camping.

I den sydlige del af området, op mod dæmningen mod Køge Bugt, ligger det lukkede fugle-

Både køer og får passer græsset.

reservat. Her kommer masser af fugle, der bruger området som yngle- og rasteplads, og de trives fint. Også sjældne fugle finder vej, i foråret var der sensationelt besøg af 64 dværggæs, som vi ellers sjældent ser. Det er et godt udtryk for, at området fungerer som rasteplads for de fugle, der flyver nord-syd."

Restaurant Politigården

- Dansk frokost i topklasse
- Sandwich ud af huset
- Brødsalg fra Taffelbay
- Fredags-Bar fra kl. 14-18

- Udlejning af lokaler til private arrangementer
- Separat lokale til frokostmøder

Rysensteensgade 16 • 1564 Kbh. V • Tlf. 33 11 86 08
Info@politigaarden.dk • www.politigaarden.dk
Åbent: mandag til torsdag kl. 6.30 - 16.30
fredag kl. 6.30 - 18.00

Vester Kopi

- et grafisk univers

GAPRINT → OPKLÆBNING → OFFSET-TRYK → SERIGRAFI → INDBINDING → FOLIE
AFISK DESIGN → VISITKORT → UDSTILLINGSSYSTEMER → CD OG DVD BRÆNDING →
KOPIERING → PLAKATER → BANNERE SCANNING → LAMINERING → MEGAPRINT
KLÆBNING → OFFSET-TRYK → SERIGRAFI → INDBINDING → FOLIE → GRAFISK DESIGN
ITKORT → UDSTILLINGSSYSTEMER → VIKAN MEGET MERE END VORES NAVN!

Nørregade 7 • 1165 København K • Tlf.: 33 14 58 33 • noe@vesterkopi.dk
www.vesterkopi.dk

TUXEN EN KØBENHAVNSK MALER MED STOR FANTASI I SINE BILLEDER

Maleren Bjarne Tuxen i sit atelier, der er fyldt med fantasi.

Maleren Bjarne Tuxen har det spændende Galerie Tuxen i Snaregade. Bjarne Tuxen har haft mange udstillinger både i udlandet og herhjemme, og til efteråret kommer der en jubilæumsudstilling i galleriet i anledning af, at Tuxen i år har været 40 år i Snaregade.

Vi har spurgt Bjarne Tuxen om livet med maleriet:

"Jeg har altid tegnet og malet. Der er mange malere i familien, mest kendt er nok Lauritz Tuxen. Mine forældre ville gerne, at jeg skulle gå på skole og lære.

Jeg havde en god tegnelærer i skolen, der hed Henry Thelander. En dag sagde han til mig: "Du er dygtig til at tegne", men i samme øjeblik tog han min blok og kylede den tværs gennem lokalet. Jeg var jo bare en stor knægt, så jeg syntes, det var spændende at tegne bombe-

fly og den slags, men han, som havde oplevet krigen, blev tosset over at se det. Efter jeg gik ud af skolen, tog han mig som gratis elev i nogle år, og det var jeg meget glad for."

Har du gået på Akademiet?

"I 1960'erne søgte jeg ind på akademiet og kom også ind. Men det blev kortvarigt, for det var i den periode, hvor eleverne besatte noget af området, og så blev vi bedt om ikke at komme der mere!

Jeg havde en del jobs med at tegne billeder og forsider til bøger og hæfter, og det var faktisk min mening, at jeg ville lave tegneserier. Jeg lavede også noget, men det sagde mig ikke nok. I starten tegnede jeg naturalistisk, og mit forbillede var Bertha Wichmann, som var født i 1847 og døde i 1926. Jeg havde en masse af hendes tegninger og ønskede bare, at jeg

kunne gøre det på samme måde. Problemet er, at det ikke er de samme materialer, vi har i dag, så det var svært. Heldigvis har jeg nogle af hendes efterladte materialer.

Efterhånden var det naturalistiske ikke nok for mig. Symboler tiltrak mig, for der kunne jeg bruge fantasien. Du kan se, at mine billeder er en form for naturalisme, der er ude i drømmesekvenser. Man har de rigtige ting, naturalistisk malt, men bare i en anden sammensætning, en symbolsk sammensætning. En slags surrealisme.

Jeg har haft en masse forskellige jobs ved siden af, egentlig ved jeg ikke hvorfor, men alt har interesseret mig. Jeg har altid lavet smågallerier, tegnet og malet og været sammen med andre inden for det. Det seneste, jeg har været involveret i, er en tegnestue i en sporvogn, som jeg købte af Nørrebros spor-

Billedet bedder ikke rigtigt noget, det er mere en situationsbeskrivelse af, da Holmen blev nedlagt. Vi har alle skibene, der siden forsvandt. Fregatten Jylland, der røg til Ebeltoft f.eks. Ørnen er den engelske ørn, som har nappet havkatten, som er Danmark. Så er der Suenson, som står nøjagtigt i den stilling, han indtager i det berømte maleri, hvor han står på broen. Jeg har bare vendt ham med ryggen til.

Titanic har været meget rundt omkring på museer. Man ser selve Titanic, som mangler hele kommandosektionen. Det er på vej hjem, for det kunne lige så godt være blevet hjemme, for det var der, alle fejlene opstod. Så har vi mågen med de to blinde øjne, og det er fordi udkiggeren ikke havde nogen kikkert, den var blevet sparet væk. Endelig har vi det, det hele drejede sig om, pund-tegnet, fordi man havde sparet så meget, at skibet reelt ikke var synkefrit. De to stjerner symboliserer rederiets stjerne og stjernen på den russiske helikopter, som dengang var den største, der fandtes. Den var med nede og hive ligklædet op – altså havet. Kurven symboliserer havet, der giver og tager. Inden i uret er kvinden, der forsøger at stoppe tiden. Flyglet er der, fordi man altid har sagt, at der blev spillet musik til det sidste.

STORE LÆRREDER MED SPÆNDENDE MOTIVER

Tuxen holder meget af sit hyggelige og spændende atelier, som han også bruger til at undervise i.

tager jeg et stk. sand-papir og sliber let, og så kommer jeg de farver på, der skal på baggrunden, à 2-3 gange. Når baggrunden er, som jeg gerne vil have

Hvor meget skitse har du lavet til et maleri, inden du starter med at male?

”Jeg har måske lavet 20 A4-ark med forskellige skitser. Jeg gemmer altid skitserne og sætter dem bag på maleriet, så den, der får billedet kan se, hvor meget man har været igennem, førend resultatet foreligger. Det er dér, forskellen på naturalisme og surrealisme ligger.”

Du laver også skulpturer?

”Ja, det gør jeg. Når jeg har været oppe at slås med et billede, laver jeg altid en skulptur bagefter, fordi det er så afslappende, det er nærmest som at lege.”

Hvordan bliver dit maleri mon i fremtiden?

”Jeg havde en drøm om at lave abstraktioner. Jeg synes, at mange abstrakte malere kan lave de forenklinger og alligevel få dem op i en vis rytme, så det er fuldkommen afstemt. Det er noget af det dygtigste, man kan. Men jeg har svært ved at slippe det, jeg kan, for jeg ved, det andet vil være meget svært for mig. Alene det at få perspektiv i farverne i et abstrakt billede er helt fabelagtigt.”

Bjarne Tuxens maleri Bredgade, som er under arbejde, idéskitser er sat op i højre hjørne.

Bredgade 29:

Jeg arbejder på dette billede i øjeblikket. Det er faktisk et erindringsbillede fra min barndom. Med cirkelfaçon kan det være en rumstation ude i rummet, og man kan se Dannebrog falde ned fra himlen. Så er der et redningskib, som faktisk er en elevator, som også skal ud i rummet sammen med flyvefiskene. Inde i elevatoren skal sidde en dame, som jeg altid tænkte på dengang.

vognsremise og havde stående på Tycho Brahes Allé i 5 år. Den står nu på Skjoldenæsholm.”

Hvilken teknik bruger du, når du maler? Og hvilke materialer?

Henne på hjørnet nede i kælderen

finder du Café Malmö. Et gammeldags somandsværtshus -måske Københavns ældste! Her mødes unge og ældre over et godt glas, en raffer og et slag billard. Små priser og hygge er vores kendetegn og så har vi landets største offentlige samling af «madonnaer». Tá og kig ned, når du er tørstig!

Venlig hilsen
John

Havnegade 35 • 1058 København K
Tel: 33 12 72 60

PS: Nu har vi borde på fortovet

Biograferne kom til byen

Ole Olsens biograf i Vimmelskaflet 47.

Da biograferne kom til City Foran de ældste biografers indgang stod en "schweizer", en dørvogter i fantasiuniform, et levn fra varietéernes tid. Denne detalje kan bruges som afstamlingsbevis på den unge opkomling fra oldeforældrenes tid. Det 19. århundredes underholdningsbranche havde et socialt legitimeringsbehov over for det pæne borgerskab med dets kongelige teater. Forlystelsesbranchen kopierede de adelige vinterpalæers markering af deres indkørsler med uniformerede lakajer.

Omvandrende komedianter og gøglere, mest fra udlandet, nød ikke megen respekt i datidens samfund, og de kompenserede for det med lånte fjer fra viden-skab og kunst. En stadig voksende del af den folkelige underholdning var forskellige former for billeder. Til det formål havde man opfundet kukkasser, laternae magicae, panoramaer (det første lå i Jernbanegade mellem Cirkusbygningen og Dagmar Teatret) og stereoskoper. Billedfremvisning blev en del af morskabsbuketten mellem skæggede damer, syngende

dværge, mørklødede sandsiger-sker og naturstridige slangemen-esker.

Det er kendt, at verdens første biografforestilling fandt sted den 28. december 1895 i Grand Café i Paris, men det er mindre kendt, at blot et halvt år efter viste farvetrykkeren Vilhelm Pacht i den nedlagte Fri Udstillings bygning på daværen-de Halmtovej levende billeder.

Det var den 7. juni 1896, og det gjorde Pacht med et kinetoskop udviklet af Edison. Så gik der fem år, og den dynamiske og begavede fotograf Peter Elfelt fik lov til at vise sine egne levende billeder - med blandt andre grønlandsk hundeslædekørsel - i et førstesalslokale på Frederiksberggade 27. Det var i 1901, men han måtte lukke efter mindre end et år, fordi besøget svigtede. Et år senere forsøgte fotografen Constantin Philipsen det samme på Frederiksberg Allé, men det var også for tidligt. Samme fotograf forsøgte det igen på Strøget i 1904, og nu var tiden moden! Københavns første biograf åbnede på Østergade 26 i et baghus med tre franske kortfilm, en film med italienske motiver, en om sommerfugle og spændingsfilmen "Indbrudstyven".

Det var netop den dramatiske film, der garanterede de

Constantin Philipsen startede Københavns første biograf, som var Kosmorama

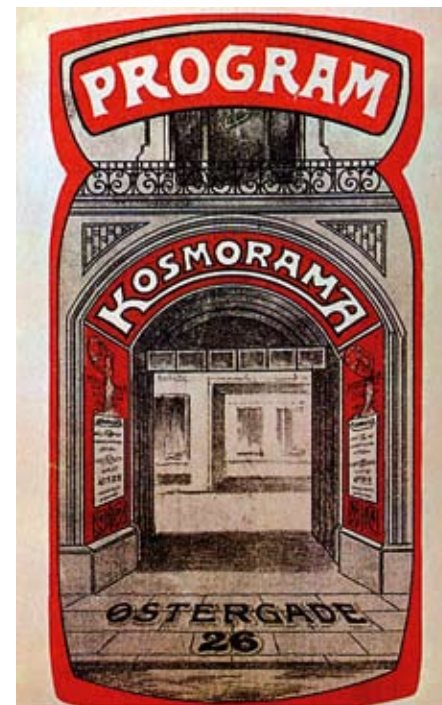
levende billeders fortsatte liv. I længden kunne man ikke lokke folk til at spendere penge på at se de kongelige ankomme på Toldboden eller små piger, der fodrede duer. Philipsen døde først i 1925 og nåede i

Peter Andersen sammen med Peter Elfelt. Peter Andersen (Nellerød- manden) lavede Elfelts første filmkamera.

den tid afgørende at præge Københavns biografliv. Allerede i 1907 afspillede han en gramfonoplade sammen med filmen "Den glade Enke". Biografen i Østergade hed "Kosmorama" og kunne rumme halvdelen hundrede tilskuere, siddende på simple træstole og bænke. Philipsen overdrog den i 1908 til Hjalmar Davidsen, der to år senere producerede Asta Nielsens verdensberømte gennembrudsfilm "Afgunden". Politidirektøren gjorde hans bevilling afhængig af, at han afleverede fem procent af indtjeningen til Københavns Fattigkasse. Det var den spæde start til statens og kommunens voksende kontrol og beskatning af denne folkelige fornøjelse. Kosmorama lukkede i 1922.

Ole Olsen, stifteren af Nordisk Film, åbnede kun et år efter Constantin Philipsens start af Kosmorama den anden strøgbiograf. Han var født i 1863 og havde en lang erfaring som omrejsende showmand allerede fra han var 22 år. Det blev "Biograf Theater" i Tuteins Gård på Vimmelskaflet 47, der hvor Café Bernina lå på 1. sal. Dette navn bidrog formentlig til, at glosen biograf vandt fodfæste i dansk sprog frem for kinema eller kinograf. Olsen

Kosmoramas farverige program.

Program fra biografen Lukstøget, der viste natur- og rejsefilm.

blev på grund af en skandale med to gamle cirkusløver, der havde skambidt en hest på en lille ø i Roskilde Fjord, nødt til at aflevere sin biograf til en kollega to år senere. Så kunne han

Asta Nielsen og Poul Reumert i "Gaucho dansen" fra "Afgunden", som gik i Kosmorama.

Klinik Downtown

KLINIK FOR FODTERAPI
Lone P. Christensen

Yoga
Pernille Krejsgaard

Nørre Voldgade 16, st.tv
1358 København K
klinik@downtown.dk
www.klinikdowntown.dk

Telefon 33 32 99 96

Tvermoesgaard
Træren
Restaurant & Vinstue

Klassisk dansk frokost fra kl. 12.00

Bar i dag- og aften-timerne

Restaurant Tvermoesgaard
Rosengaarden 12 • 1174 Kbh. K. • Tlf: 3312 6578

Barolo 2005

Smagen er meget afbalanceret med kødfuldhed og kompleksitet, den er rig på saft og kraft og meget generøs, med en lang varm eftersmag af ung frugt, mokka og mørk chokolade.

Velegnet til dyrevildt, oksekød, lammekølle samt kraftige, fuldfede ostetyper.

Normal pris 149,- Special pris 110,- Besparelse 39,-

KNABROSTRÆDES VINHANDEL

Knabrostræde 6 • 1210 København K • Tlf. 33 12 36 35

Biograferne kom til byen

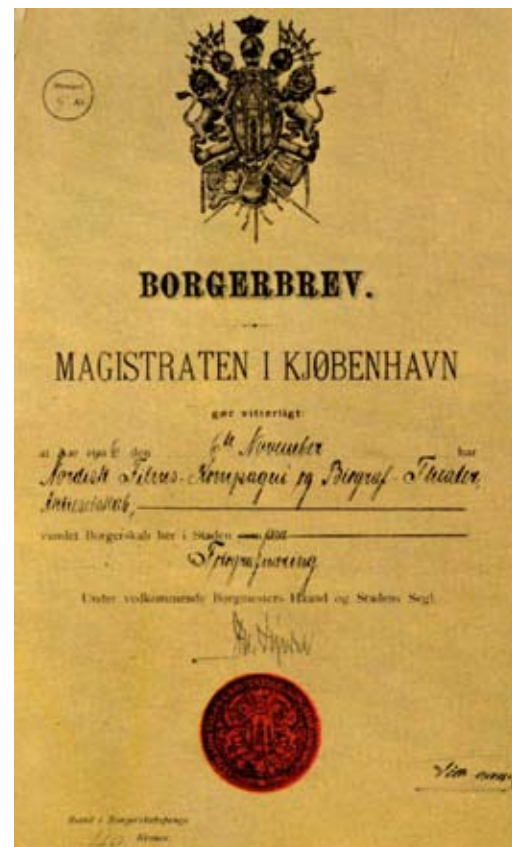
Ole Olsen var selv med til mange af optagelserne i sine filmstudier.

koncentrere sig om at producere film i stedet for. Hans Biograf Theater lukkede i 1926, fire år efter Kosmorama. De lydløse film, der altid blev ledsaget af klaverspil og

mensat af flere retter, først en naturfilm, så en dramatisk film, derefter en reportagefilm og som dessert en farce. Tilskuerne, mest unge og mænd og koner fra arbejderklassen, kom og gik

afspilningsmaskinens brummen, var flimrende og stribede, personerne bevægede sig alt for hurtigt og i ryk. De varede maksimalt en halv time, og derfor blev en forestilling ligesom i varietéen forhen altid sam-

under forestillingerne, røg cigarer og kom med højlydte mishags- og bifaldsytringer, noget de var vant til fra de andre underholdningssteder. Først 21 år efter den første biografbrand i 1907 blev tilskuerne og operatørrummet skilt hermetisk ad. I 1906 prøvede Peter Elfelt det endnu en gang og oprettede på adressen Frederiksberggade 25 produktionsselskabet A/S Kinografen. Han ønskede ikke at genoptage biografdriften i naboejendommen og den 9. oktober åbnede Kinografen i nr. 25 med først og fremmest danske film. Der blev ikke sparet på stuk og falske forgyldninger og en kunstner med stort K blev engageret til at indrette de to lokaler. I 1922 købte Ole Olsen biografen og moderniserede den kraftigt. I 1939 byggede arkitekt Ole Falkentorp (Hotel Astoria) den endnu en gang om, med PH-lamper og relieffer med nøgne kvinder. Herefter hed den Bristol efter hotellet lige om hjørnet. Mange kan huske Bristols juleshows med de spændende tegnefilm. Efter krigen vistes matinéforestillinger

Ole Olsens borgebrev fra 1906 den 6. november - Nordisk Films stiftelsesdag.

med udelukkende tegneseriefilm. Biografens dage randt ud i 1966, og Jytte Abildstrøm brugte stedet til sit teater, indtil det overgik til pladeforretningen Bristol Music Center. I 1908 kom der endnu en biograf på Strøget, "Luksustøget" i Løveapotekets nye hus på hjørnet af Amagertorv og Badstuestræde. Den var indrettet som en elegant jernbanevogn med stole, der gyngede efter et rullende togs bevægelser. Det var ellers politidirektørens mening, at der ikke skulle være flere af disse ordinære forlystelsesetablisser på Strøget, men en anden undtagelse blev

gjort i 1911, hvor Victoria Teatret åbnede i Nybølles jugendbygning på hjørnet af Nytorv og Frederiksberggade. Den fik søjler, springvand og spejlpaineler, havde plads til 400 tilskuere og en tribune til et lille orkester. I 1923 skulle Handelsbanken bruge de fine rum og i dag er her en filial af Danske Bank. Fra 1913 viste byens elegante nye Palace Hotel, tegnet af jugendarkitekten Anton Rosen, levende billeder i hotellets store koncert- og festsal, Beethovensalen. Denne havde sin indgang fra den mindre fine Mikkell Bryggersgade. Børnebogsforfatteren Walter Christmas overtog salen og omskabte den til biografen Empire (i dag Grandteatrets sal 3) og et år senere med det mere mundrette navn Metropol. I 1923 flyttede Christmas sin biograf til en Strøgbygning på hjørnet af Kattesundet og Frederiksberggade, også tegnet af Anton Rosen. Han tog navnet Metropol med sig, og denne biografbygning med sin cirkulære vestibule svarende til den imponerende tagkuppel kunne rumme 557 tilskuere. Arkitekterne var Albert Oppenheim og Viggo Jacobsen.

Denne biograf kan ældre københavnere huske som det sted, hvor man i ugerne omkring jul kunne se masser af Disneyfilm. Metropol bukkede under så sent som i 1980. Den efterladte festsal i hotellet fik et nyt navn: Grand Teatret, opkaldt af Urban Gad, den ene af de to bevillingshavere, der

Viggo Larsen, der var tidligere officer, gjorde stor karriere ved Nordisk Film, det var dog to skydelærere ved militæret, der nedlagde løverne på øen Elleore i Roskilde fjord.

var søn af forfatterinden Emma Gad. Den nuværende sal 3 er stort set bevaret i den tilstand, en ombygning i 1939 skabte. Et nyt prosceium løftede lærredet

så meget op, at alle kunne læse underteksterne. Salen, byens ældste, regnes i dag for at være Københavns mest harmoniske biografsal. Det næstsidste skud på stumfilmbiograferne inden for voldene var det nu også forsvundne Høibro Teatret i Købmagergade 22. Den åbnede i 1923, samme år som Metropol, i den nedlagte beværtning Grandeville. Den var mindre end Victoria og Metropol, men hørte til de pænere i byen med operasangeren Johannes Fønss som en af bevillingshaverne. Høibro lukkede allerede efter fem år lige inden lydfilmens nye tidsalder. Forinden var endnu en citybiograf kommet til, Hjalmar Davidsens Alexandra Teatret på Nygade 3, med udgang til Nytorv. Det var et år efter Høibro Teater, i 1924. Det blev en større biograf med fire lokaler og 500 pladser udsmykket af billedhuggeren Svend Rathack. På grund af huslejeforhøjelse flyttede man biografen i 1942, midt i besættelsestiden, til en splinterny og mere ambitiøs bygning på hjørnet af Nørregade og Gammel Torv. Den efterladte biografsal fortsatte som teater og først i 1958 igen som biograf med

navn Nygade Teatret, drevet af Bodil Ibsen som bevillingshaver. Og i 1986 var det definitivt slut. Det ny Alexandra II holdt ud i en generation, til sidst med større og større huller i kassen og med lukning i 1981. Ni stumfilmsbiografer fik "Den tiende Muse" i City, alt imens forstæderne oplevede et langt langt større antal biografer i det halve århundrede mellem 1920 og 1970.

Dansk frokostrestaurant
"Kælder 12"

Dronningens Tværgade 12 · 1301 København K
Åbent alle dage kl 11.30 - 16.30 · Tlf. 3312 8447

Det lille Apotek
Er stedet hvis man
ønsker, hygge, nostalgi
og god dansk mad.

**frokost fra 98-
aften menu fra 98-**

Store
Kannikestræde 15
Telefon 33125606
www.
det lille apotek. dk

FINGERBØLLET
WILDERSGADE 39 · Tlf.: 32 54 67 17
CHRISTIANSHAVN

Det sker i byen

Her trives fantasien

Til venstre de fine dekorative balletsko. Til højre Marie-Louise Otte ved sit arbejdsbord i atelieret i Lille Strandstræde.

Vi vil skabe et univers, hvor de besøgende kan få lov til at drømme sig lidt væk fra verden udenfor, hvor de kan blive bjerget af guld, glimmeret og romantikken, og samtidig føle sig draget af den enkle, abstrakte streg, lyder det fra Marie-Louise Otte og Marlene Brønnum.

Marie-Louise selv er meget alsidig i sin kunst. Fra de smukke balletskulpturer og balletsko i papir dekoreret med det fineste bladguld og de smukkeste Swarovski krystaller over søde tegninger af børn, der folder sig ud i den herligste fantasiverden til den abstrakte kunsts rene udtryk. Og hvor balletskulpturerne og

balletskoene naturligt nok er feminine og delikate, er den abstrakte kunst mere maskulin og pågående. Vi forsøger at skabe et spænd mellem det feminine og det maskuline, mellem eventyret og den virkelige verden og mellem nutiden og datiden, fortæller Marie-Louise og Marlene.

Den fine balletkjole er utrolig.

Således har Marlene Brønnum fundet unikke og meget smukke, gamle og nye smykker i Paris, ligesom Atelier Ruelle præsenterer plakater og litografier af den franske kunstner Philippe Geraud, der har en

spændende streg, som på en gang er humoristisk, blid, rå og pågående. For netop at understrege stilen og stemningen i atelieret finder man desuden spændende og unikke antikfund til boligen.

Arnes Vin & Tobak

I Dronningens Tværgade findes en af de sidste "gamle" tobaks- og vinhandlerforretninger.

I det lange, smalle forretningslokale får man en fornemmelse af fortiden med væggene, der er beklædt med mørke træpaneler.

Arne Juul Pedersen, der har haft forretningen i næsten 20 år, sætter i en ære i, at forretningen fører alle de kendte varer, kunderne efterspørger inden for tobak, vin og spiritus. Der er altid faste priser på spiritus,

da Arne ikke ønsker at deltage i supermarkedernes tilbuds-ræs. Når priserne er faste, ved kunderne, hvad det koster, når de bestiller varerne.

For vinafdelingen gælder samme regler. De mange hylder med vine er fra de kendte vinhuse, men er der en kraftig efterspørgsel på nogle nye vine, tager Arne dem hjem for at imødekomme kundernes ønsker.

Omkring øl og vand er det de kendte danske mærker, der føres. Pladsen tillader ikke at føre de mange udenlandske og danske mikrobryggeriers produkter, dette overlader Arne

gerne til dem, der er specialister inden for dette felt. Siden Arne overtog forretningen, er der kun et område, der er mindsket, nemlig tobaksvarer, der findes kun et mindre udvalg af cigar og pibetobak, grundet det min-

Arne i sin forretning.

dre salg heraf. Dog har forretningen som en af de få bevaret fintskåret tobak og papir til at rulle egne cigaretter af hvilket har fået en næsten kultagtig status igen.

Skt. Hans aften i Nyhavn

Tekst: Per Stisen
Foto: Nyhavn

Igen i år har Nyhavn Erhvervsforening i samarbejde med Copenhagen Harbour Jazz sammensat en herlig aften for dem, der vil tilbringe denne aften i byen.

Allerede klokken 16.00 åbnes baren, og "Hot Jazz and Sweet Swing" spiller. Senere bliver de afløst af et nyt jazzband, nemlig Erik "Krølle" Andersen Copenhagen Four, så Nyhavn vil komme til at summe af liv og musik frem til klokken 23.00.

Selvfølgelig vil der også være et stort flot bål ude på vandet, og Københavns overborgmester Frank Jensen afholder årets bål-tale, forinden bålet tændes.

Nyhavns hyggelige aften med Sankts Hans bål er en årligt tilbagevendende begivenhed, som giver københavnere en stor oplevelse.

Og hvad er en Sankt Hans aften uden fællessang med Holger Drachmann og Lange Müllers midsommervise "Vi elsker vort land".

GALERIE HELTH

etbl. 1989

Asger Jorn
Henry Heerup
Lise Blaaberg
Christian Tangø
Alice Hansen
Kamilla Lynggaard
Jens Galschiøt
Tina Sonnichsen
m.fl.

Sofiegade 4
DK-1418 København K
Tlf. 32 96 95 15
arne@galerielth.dk
www.galerielth.dk

DEMIDÉKK BEVARER TRÆVÆRKET SOM NYMALET I OP TIL 12 ÅR

DEMIDÉKK ULTIMATE

- Træbeskyttelse der holder i op til 12 år
- Bevarer farve og glans
- Tørre hurtigt – mal 2 gange på samme dag

KØBENSHAVNS MEST UFORSKAMMEDE BETJENING

colorama
MALING TAPET SOLAFSKJERMNING

BOHNS EFTF. TORVEGADE 25 1400 KØBENHAVN K. TLF.: 25 57 87 01

Et stykke af Københavns historie

Sundby Gasværk

Sundby Gasværk blev som det sidste i København bygget i 1964 og blev taget i brug året efter. Årsagen var, at Valby Gasværks enorme gasbeholder sprang i luften i efteråret 1964, et brag som kunne høres helt ude i Lyngby. Bygas blev indført i København i 1857, og i første omgang blev gassen brugt til gadebelysning. Efter den voldsomme kole-raepidemi i 1853 besluttede Københavns Bystyre, at der måtte gøres noget for at bringe forholdene op på et forsvarligt stadi, så der blev anlagt kloaker, vandforsyning, med rent

Gasbeholderen er et stykke historie ikke mindst på det tekniske område.

vand forstås, og altså en bedre gadebelysning. I tidens løb er der bygget flere gasværker i byen. Det første var Vestre Gasværk, som lå ved

Kalvebod Strand. Det eneste, der minder om dette værk, er gadenavnet Gasværksvej, en sidegade til Vesterbrogade. Så kom Østre Gasværk ude på

Strandvejen. Af det er kun den murede gasbeholder, som blev tegnet af Rådhusets arkitekt Martin Nyrop, tilbage. Beholderen er nu indrettet

til teater. Siden kom så Valby Gasværk og Sundby Gasværk. Man fandt hurtigt ud af, at gassen, der udelukkende var tænkt til brug i gaslygterne, som erstattede de gamle tranlamper, egnede sig fantastisk godt til køkkenbrug. En væsentlig del af gasproduktionen kom til at gå og går stadigvæk til husholdningsbrug, så da elektriciteten blev indført og i stigende grad overtog forsyningen til gade-

belysningen, var der stadigvæk brug for en omfangsrig gasforsyning. Med naturgassens indførelse bortfaldt behovet for de gamle gasværker, de blev nedlagt og nedrevet. Tilbage er kun tørgasbeholderen i Valby og den våde gasbeholder fra Sundby Gasværk, som er den sidste af slagsen, der er tilbage. Gas til belysning og gas til køkkenerne har været en

væsentlig og uundværlig del af Københavns liv og historie. Den enorme blå gasbeholder på Sundby Gasværk minder os herom, og så danner den samtidig markant profil for Sundbyerne på Amager også set fra Øresund. For at synliggøre den store udvikling, København har gennemgået i de seneste næsten 200 år, er der blevet fremsat et

fredningsforslag for beholderen, så den forhåbentlig kan blive bevaret og stadig fortælle om en vigtig del af Københavns historie, eller som en af bådfolkene fra den lille sejlklub ved siden af beholderen sagde: Den er for det første smadderflot, og for det andet bruger vi den som sømærke, så vi må krydse fingre for, at det lykkes at bevare den.

RESTAURANT KRONBORG

**ÆGTE klassisk
DANSK FROKOST**

Brolæggerstræde 12
Tel 33 13 07 08

også mulighed for
private selskaber og arrangementer

Nyt website?
Pris fra kr 1.460,-

Henvend dig til **Stræderne** og få et tilbud på en enkel og skræddersyet løsning til lige netop dit firma.

kbh@straederne.dk - 33155666 - Badstuestræde 15

Spids

www.hviidsvinstue.dk

Dansk kunst & håndværk
v/RUNDETÅRN

- Tekstiler
- Smykker
- Glas
- Keramik

LANDEMÆRKET 9
Landemærket 9 - 1119 København K
Telefon 33 11 68 81 v/ Rundetårn
www.kunstoghaandvaerk.dk

Åbningstider: man.-tors. 11.00-17.30
fre. 11.00-18.00 lør. 10.00-14.00

**Original sømandstrøje
"Bretagne"**

Jørgen Pedersen
Strandgade 24
1401 Christianshavn
Tlf. 32 54 19 03

INDREGISTR. VAREMÆRKE
S.N.S.
HERNING

NY BOG OM KØBENHAVN

KØBENHAVN
min elskede!

København har altid været min by, fortæller Else Marie Lehman, som netop har udgivet bogen KØBENHAVN min elskede! En flot og velskrevet bog, der bekræfter, at det kan være en rigtig god idé at lege turist i sin egen by, nemlig København.

madras på gulvet, og det eneste inventar var et fjernsyn med stueantenne og en el-kedel. Lige så snart det var fyraften eller weekend, var det med Krak i tasken på opdagelse rundt i København.

I bogen fortæller hun flot og spændende om, hvor forskelligartet og mangfoldig København er. Tag en ven, kæresten eller ægtefællen i hånden og oplev de mange spændende kvarterer og måske noget nyt og spændende, som end ikke Else Marie har opdaget.

Maritim stemning midt i byen

Ud til Frederiksholms kanal ligger frokostrestauranten Kanal Cafeen, og det gode smørrebrød bærer præg af placeringen ved vandet. Her serveres mange forskellige retter med fisk, men de gode frokostklassikere som f.eks. pariserbøf fås også, alt i rigelige portioner.

Stemningen er hyggelig, og naboskabet med kanalen skinner også igennem her, der er masser af maritime billeder på væggene.

Om sommeren er der udendørs servering, så man kan nyde vejret og følge med i trafikken på kanalen.

I køkkenet regerer Christina Nielsen, som er smørrebrødsjomfru og har været i Kanal Cafeen i 3½ år. Der er i alt 4 i køkkenet, heraf 1 elev.

Sildefileterne steges omhyggeligt hvorefter de køles af og lægges i eddikelagen

Af de mange tilbud på spisekortet får vi præsenteret 2 :

Hjemmelavet stegt sild: den rensede sild fyldes med en sennepsdressing, vendes i rugmel og steges i smør/margarine på panden. Afkøles og lægges i en eddike-/sukkerlage. Luges før servering og anrettes med kapers, hakket løg, tomatbåde og dild, og rugbrød til. Man får 2 sild pr. person.

God madidé

Foto: Henrik Ploug, FAF
Tekst: Connie Christensen

Fiskefileterne steges efterhånden som ordrerne kommer ind, så der kan pludseligt blive travlt i køkkenet

Sildefileterne pyntes med dild og tomat.

De to stegte sild serveres med løg og kapers.

Christina pynter fiskefileterne med rejer, mens Per holder fadet, og er klar til serveringen

De to friskstegte fiskefileter serveres med rejer, citron og majonase.

**SE VINDUERNE
MED DE MANGE TILBUD**

ILETA FRIMÆRKEHANDEL

Fiolstræde 20 - 1171 København K. - Tlf. 33 12 91 23

MANDAG-FREDAG: 11 - 18
LØRDAG: 11 - 16

52 år i Fiolstræde

Danske Special Rejser

www.dsr-travel.dk • Medlem af rejsegarantifonden nummer 2023

Sommertilbud Berlin

Berlins bedste hotel 3 nætter inkl. morgenmad kun 2370,-

4 dage / 3 nætter inkl. morgenmad på flot hotel direkte i centrum

- 3 *** hotel kun kr. 675,-**
- 4 ***** hotel kun kr. 810,-**
- 5 ***** hotel kun kr. 1.333,-**
- 5 ***** hotel suite kun kr. 1272,- ***

Familieferie : 4 ** hotel 4 dage / 3 nætter 2 voksne og 2 børn fra kun kr. 2230.- ***

Danske Special Rejser ApS • Løngangstræde 19 • 1468 København K

Tel: 3316 2013 • Fax: 3316 2023 • Email: info@dsr-travel.dk